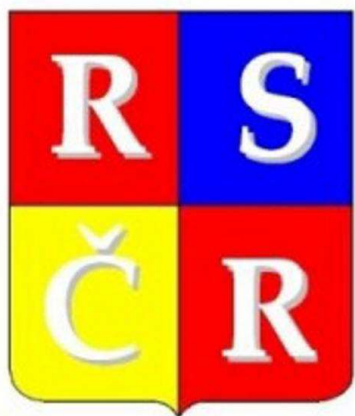

**Rada seniorů
České republiky**

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2023

Obsah

I.	Úvod	2
II.	Poradny pro seniory RS ČR	3
III.	Aktivizační programy	5
IV.	Vyjednávací aktivity RS ČR a participace na tvorbě zákonů	7
V.	Zdravotní konference	8
VI.	Z činnosti krajských Rad	8
VII.	Vydavatelská činnost a propagace	9
VIII.	Mezinárodní spolupráce	10
IX.	Vedení RS ČR	10
	a. Členové předsednictva	10
	b. Členové kolegia	11
	c. Členové Ústřední kontrolní a revizní komise	11
	Ekonomické ukazatele	12

I. Úvod

Rok 2023 byl v životě ČR poznamenán trvajícím válkou na Ukrajině, doznívající energetickou krizí, i stále přetrvávající vysokou inflací. Zvýšený zájem o služby bezplatných poraden pro seniory tak přetrval. Během roku 2023 se navíc podařilo otevřít novou poradnu ve Zlíně a na její provoz sehnat částečné finance z prostředků Nadace ČEZ.

Výše průměrné starobní penze sólo k 31. prosinci 2023 meziročně vzrostla o **2 203 Kč z 18 061 Kč na 20 264 Kč. Reálná kupní síla průměrné starobní penze ale meziročně poklesla o 1,2 procentního bodu! Jde o důsledek nedostatečné kompenzace vysokého nárůstu životních nákladů důchodců v roce 2023. Naposledy reálná kupní síla průměrné starobní penze klesala před 12 lety!** Sociální postavení seniorské populace měřené obecným náhradovým poměrem (průměrný starobní důchod sólo k průměrné nominální hrubé mzdě) vzrostlo ze 40,8 % roku 2021 na 43 %. Pokles příjemců starobních penzí z let 2020, 2021 a 2022 byl v roce 2023 zastaven. **Starobní penzi sólo pobíralo k 31. prosinci loňského roku 1 793 707 příjemců, což je nárůst o 10 155 a penzi kombinovanou (souběh penze starobní s penzí vdovskou, respektive vdoveckou) pobíralo 577 537 příjemců, to je o 6 096 méně než před rokem. Celkový počet starobních penzí – starobních penzí sólo a starobních penzí kombinovaných – pobíralo 2 371 244 příjemců, což bylo o 4 059 více než před rokem.** Velký podíl na nárůstu počtu příjemců starobní penze měly předčasné odchody do důchodu. Vzhledem k avizované změně pravidel pro předčasnou penzi se pro ni za starých podmínek rozhodlo více osob. Penze předčasné tak rekordně meziročně vzrostly **o nebývalých 46 196 příjemců** – z 561 849 na 608 045. Z celkového počtu sólo penzí činily předčasné starobní penze **33,90 %** a z celkového počtu všech starobních penzí **25,64 %**.

Na stěžejním ministerstvu – tedy na MPSV – má Rada seniorů od roku 2022 zastoupení v poradním týmu ministra v osobě místopředsdkyně Hesové. Možnost vyjádřit se k tezí připravovaných materiálů byla výrazně nižší než v roce 2022. Hlavním bodem bylo několik setkání nad připravovanou důchodovou reformou, kterou chtělo ministerstvo představit v roce 2024. Na jednání RS ČR zastupovali předsdkyně Lenka Desatová, místopředsdkyně Milena Hesová a expert Rady seniorů prof. Martin Potůček. Rada seniorů nejen vznášela připomínky, včetně patřičného zdůvodnění, ale přicházela i s vlastními podněty a návrhy.

RS ČR je připomínkovým místem také pro Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo financí. Rada seniorů ČR participovala na tvorbě čtrnácti finálních návrhů právních předpisů českého státu.

V roce 2023 se Rada seniorů stala rovněž jedním ze subjektů, které založily Nadaci Aktivní Česko. Aktivní ČESKO je multisektorová platforma, ve které se propojuje řada společností neziskového i ziskového charakteru. Jejím cílem je spojit síly, zdroje i možnosti působnosti ke společné propagaci pravidelné fyzické aktivity a aktivního života nejen jako nedílné součásti péče o své vlastní zdraví, ale také významné součásti preventivní i léčebné péče státu. Snahou Aktivního Česka je:

- vytvořit platformu pro spolupráci při podpoře pravidelné pohybové aktivity;
- rozpoutat diskuzi relevantních subjektů k oborové a mezioborové spolupráci;
- deklarovat význam pravidelného pohybu a jeho dopady na zdraví;
- motivovat členské subjekty ke konkrétním aktivitám.

Pro zajištění objektivní informovanosti seniorské populace o všech svých aktivitách vydávala Rada v 7 tis. nákladu již osmnáctým rokem tištěný měsíčník „Dobu seniorů“, a také provozovala webový portál www.rscr.cz, facebookový a twitterový profil i youtube kanál.

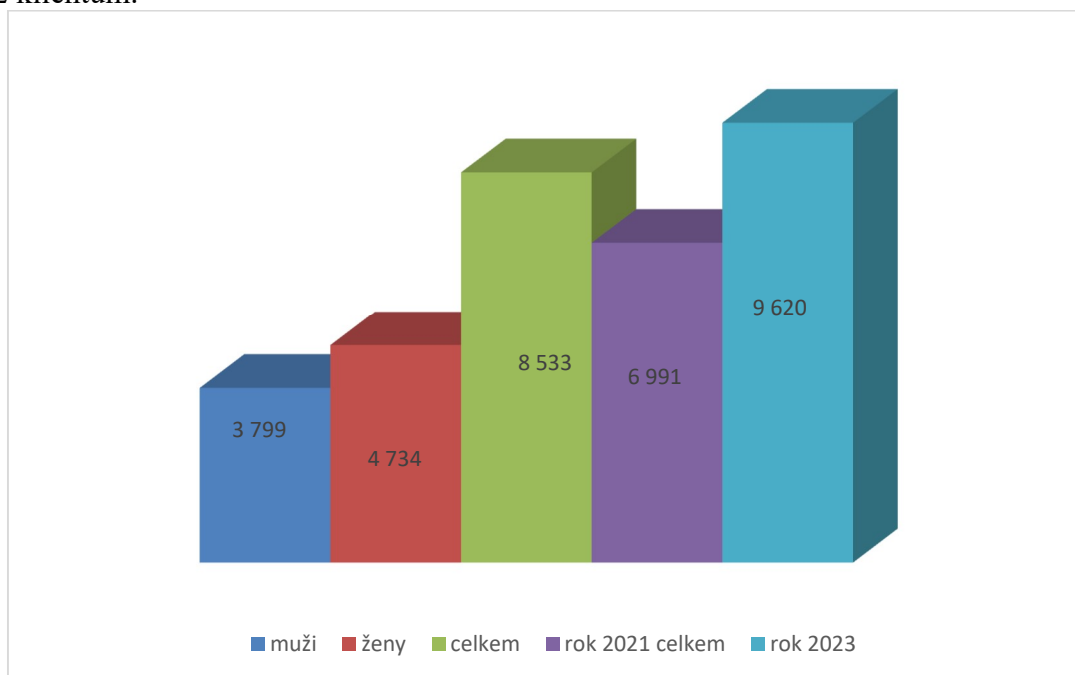
II. Poradny pro seniory

Důležitou činností RS ČR je poskytování bezplatného poradenství a pomoci seniorské populaci. A to zejména proto, že je to konkrétní činnost, dále pak proto, že díky případům řešeným v poradnách má RS ČR přehled o tom, co seniorskou populaci aktuálně opravdu trápí, čehož může následně využít při jednání s představiteli měst, krajů, obcí, ale i s vládními činiteli. Při poskytování odborného sociálního poradenství pro seniory (klienty) se neustále zaměřujeme na potřeby klientů v různých těžkých situacích a pomáháme jim **k jejich praktickým řešením**. Toto poradenství poskytujeme zejména těm, kteří již nejsou schopni tuto situaci řešit vlastními silami, nebo za pomoci rodiny.

Bezplatné poradny pro seniory jsou v Praze, Brně, Ostravě, Hradci Králové, Olomouci, Liberci, Chebu, Konici a Zlíně. Poradny mimo sociální službu působí v Plzni a Lounech.

Poradny fungují v režimu hybridním, který se osvědčil. Povinností poradce je být na přiděleném mobilním čísle v úředních hodinách a kontrolovat služební mail. Klientům doporučujeme se telefonicky či mailem objednat a většina z nich tohoto způsobu využívá. Je totiž výrazně efektivnější. Během tohoto kontaktu poradce zjistí, o jakou problematiku se jedná a klienta rovnou informuje, jaké podklady bude při osobním jednání potřebovat. Společně domluví termín tam, kde je to nutné. V mnoha případech lze ale návrh smlouvy, radu, vysvětlení, poskytnout písemně a tedy ihned.

Poradny, poskytující odborné sociální poradenství, obsloužily v roce 2023 celkem 8 533 seniorských klientů, z toho bylo 3 799 mužů a 4 734 žen. Terénní sociální pracovník poskytl poradenství a pomoc 62 klientům.

Výrazná byla časová dotace – tedy doba, po kterou se poradci klientům věnují, což je jeden z největších kladů Poraden pro seniory RS ČR. Řídíme se heslem, že každému je věnováno tolik času, kolik potřebuje. Poskytnuto bylo celkem 12 604 intervencí, což činí 6 302 hodin.

Poradny řeší problematiku právní, sociální a bytovou. Vztah klienta s poradcem je intimní, k dispozici je vždy samostatná místnost, poradce je o řešení problému vázán mlčenlivostí. Ve všech poradnách je vedena evidence služby, poradci poskytují odbornou pomoc až do vyřízení problému, nebo předáním klienta na specializované pracoviště (například dluhová poradna). Na požádání pomáhají s vyplňováním žádostí na sociální dávky. Terénní pracovník pak pomáhá při vyřizování problémů klientů na úradech a při jejich umístění do příslušných sociálních zařízení. V ambulantním poradenství pracovalo 25 zaměstnanců na 6,7 pracovního úvazku, z toho 19 v přímé péči a v terénním poradenství jeden pracovník na 0,4 pracovního úvazku.

Během roku 2023 došlo k nárůstu problémů zejména v oblasti sociální a právní. Klienti měli zájem o problematiku týkající se převodu majetku, vybrání vyhovujícího druhu převodu a stále častěji požadovali vysvětlení, jak postupovat v případech, kdy majetek darují – úskali darování, sepisování závěti apod. Další nárůst jsme zaznamenali v žádostech o pomoc při uplatňování reklamací či při jejich zamítnutí. A zaznamenávali jsme i nárůst sousedských sporů, jejichž řešení je v řadě případů velice složité a těžké. Sousedské spory se vyskytují často i v případech, kdy sousedské vztahy byly v pořádku.

V sociální oblasti byla klientům nabízena pomoc zejména při vyřizování žádostí do všech typů sociálních zařízení, **výrazně vzrost počet žadatelů o příspěvek na péči, příspěvek na bydlení a další mimořádné dávky.** Ve většině případů se u klientů jednalo o umístění do domova pro seniory, domova se zvláštním režimem, domovy pro osoby se zdravotním postižením, využívání odlehčovacích služeb a další.

Na poradny se obrací klienti i se složitějšími případy, kdy je jim poskytnuto nejen odborné sociální poradenství, ale i různé vzory podání, písemné informace k danému tématu a v případě potřeby doporučujeme návštěvu advokáta, notáře s předáním odkazu na seznam advokátů a notářů. Totéž doporučujeme v dědických věcech, kde by bylo třeba pro složitost požadavků klienta a zejména v zájmu právní jistoty konzultace či služby notáře. Podařilo se také vyřešit a rozklíčovat důvod problémů klientů, kteří si stěžovali na nadměrně obtěžující hluk a nepřátelské okolí, kdy poradci odhalili příčinu, jíž byla nemoc klientů a pomohli klienty navést k odborné lékařské péči.

Právní poradenství a pomoc zahrnovaly v roce 2023 oblasti občanského, rodinného, sociálního, bytového a spotřebitelského práva. Nejčastěji byly řešeny problémy s dědictvím či závěťmi, dále majetkoprávní vztahy, sociální dávky, souběh důchodu s výdělkem, námitky proti vyměření starobního důchodu, výpovědi z pracovního poměru, stížnosti na lékaře, majetkové záležitosti, věcná břemena, darovací smlouvy, správní řízení, výpůjčky peněz a vymáhání dluhů, prodej nemovitostí, reklamace, sousedské spory a diskriminace. Na pomoc klientům poskytují poradny vzory právních podání, kupních a darovacích smluv, ale i návrhy konkrétních dopisů a žalob. Úspěch jsme zaznamenali i u sepsání předžalobních výzev, kdy se podařilo mimosoudně zachránit klientům nemalé finance.

V bytové problematice bylo poskytováno poradenství zaměřené zejména na občanskoprávní sféru, nájemní smlouvy, kontrolu nájemních smluv, výměny a přechody nájmu bytu, prodej bytu, nájemné a další. Stále se ještě vyskytují výpovědi z nájmu (ne vždy oprávněné), neúměrné zvyšování nájemného a spory o řádnou údržbu bytu v použitelném stavu. Poradci poskytovali vzorové nájemní smlouvy a vzorové žaloby na neplatnost ukončení nájemního vztahu. Akční jsme také v monitorování seniorských a pečovatelských domů. Dále bylo posuzováno dodržení lhůt a zákonnosti procedury sjednávání nájemného, výpočty správného vyúčtování služeb souvisejících s bydlením. Složitá jednání probíhají s firmami odpovědnými za vyúčtování nákladů za teplo, TUV, vodné a stočné. Samostatnou skupinu jsou dotazy týkající se bytových družstev a společenství vlastníků jednotek. Ukazuje se, že zejména senioři u těchto typů vlastnictví bytů mají jen malý vliv na chod jejich samosprávy a jsou tak často nuceni plnit rozhodnutí výboru, či shromáždění vlastníků jednotek a hradit příspěvky do společných fondů, o jejichž účelnosti nejsou přesvědčeni.

V menším rozsahu se vyskytl problém, který se týká seniorů a spočívá v jejich uvádění v omyl prodejci elektřiny a plynu. V průběhu roku řešila řada seniorů problematiku, kdy dodavatelé ukončovali smlouvy na odběr elektřiny a plynu a zejména řešili problém se zdražováním plynu a elektřiny. Klienti přicházeli s dotazy, jak v této situaci postupovat a jak ji řešit a kam se obrátit. Taktéž přetrvává problém v tom, že rostoucí ceny nájmu bytu dopadají na seniory a v mnoha případech mají problém z důchodu zaplatit veškeré náklady na bydlení. Řada seniorů bydlí v nadměrných bytech, kdy náklady na bydlení činí víc než důchod. Podařilo se navázat úzkou spoluprací s Institutem předlužení, který uspořádalo sbírku pro ty seniory, u nichž byly prokazatelně vyčerpány všechny možnosti a způsoby k umoření dluhu. Vytvořili jsme metodiku postupu do poraden, které získaly tímto právo posouzení klientů k čerpání „nadstandardní“ finanční pomoci ze sbírky Institutu předlužení na základě zjištěných vyčerpávajících informací o platební neschopnosti klienta.

U ostatního poradenství se ve většině případů jednalo o spotřebitelskou problematiku, dále o problematiku exekucí, o celoživotní vzdělávání, zdravotní problematika, řešení stížností na zdravotnickou péči.

Největší časová náročnost na poskytování odborného sociálního poradenství se projevuje u poradenství právního a sociálního. Požadovaná pomoc je poskytována na stále vyšší odborné úrovni dle nové platné právní úpravy a co možná v nejširším rozsahu, což klade stále vyšší nároky na odbornost poradců.

Terénní poradenství a pomoc poskytuje Rada seniorů ČR od roku 2007. Klientelou jsou převážně starší osamocené ženy bez rodinného zázemí. Těžištěm byla v roce 2023 v první řadě pomoc při zjišťování nároků na sociální dávky a dále pak pomoci při vyplnění příslušných formulářů a kontrolu potřebných dokladů, ale i doprovod na úřady či asistence během sociálního šetření. Terénní poradce je mezi zaměstnanci Poradny pro seniory Praha, ale nad rámec svého úvazku v rámci dobrovolnictví poskytují tento druh poradenství také zaměstnanci v Poradny Liberec a Poradny Olomouc. V současné době se ukazuje, že potřebnost a naléhavost terénního poradenství z důvodů narůstajících zdravotních potíží klientů a osamocení je velmi žádaná.

III. Aktivizační programy

Jsou jedním ze stěžejních bodů práce krajských Rad seniorů. Jejich cílem je primárně socializace seniorů, možnost stýkat se s vrstevníky, navázat nové vztahy a zabránit tak pocitům osamění, které vedou nejen k depresím, ale k celkovému zhoršení zdravotního stavu, což následně znamená zvýšenou zátěž pro systém zdravotní a často i sociální. Aktivizační programy jsou tak investicí, která jde do tzv. zdravého stárnutí a státu se bez pochyby vrátí, proto Rada seniorů bude i nadále apelovat na jejich větší podporu. Některé jsou zaměřeny na pohyb a napomáhají i zachování fyzické zdatnosti, jiné se soustřeďují na vzdělávání a edukaci, další pak rozvíjejí mezigenerační vztahy a ukazují přínosy seniorské populace a potřebnost sociálního kontaktu

K tomu, aby Krajské rady dokázaly oslovit co nejvíce zájemců, je třeba nabídku programů neustále aktualizovat a rozšiřovat. Centrála Rady seniorů má v těchto programech roli koordinátora, metodika, poradce, ale také je zodpovědná za publicitu a do jisté míry pomáhá s financováním. A několik takových programů regionům nabízí, stejně jako zajišťuje odborné lektory z řad spolupracovníků RS ČR.

Na celostátní úrovni (zapojení minimálně tří krajů) proběhly v roce 2023 tyto programy:

- Pohybové aktivity

- 5 tisíc kroků pro zdraví (duben – říjen 2023) – 6 krajů, 7 300 seniorů;
- Výšlapy na vrcholy krajin (duben – říjen 2023) – 3 kraje, 1 260 seniorů;
- Den pro zdraví (duben – říjen 2023) – 3 kraje, 25 akcí, 1 300 seniorů;
- Chodíme pro mozek a radost – 13. - 17. 3. 2023 – 6 krajů, 600 seniorů;
- Aktivní září aneb představujeme Mólkki – 6 krajů.

Celkový počet účastníků ve všech jmenovaných akcích dosáhl čísla 11 900 osob, 322 500 km – takový je výsledek vyhlášených pohybových aktivizačních programů Rady seniorů za rok 2023.

- Turnaj ve stolním tenise

- Program určen zdatnějším seniorům a byl zařazen na základě podnětů z členské základny. Zúčastnili se ho zástupci z 5 krajů, celkem se aktivitě věnovalo 180 seniorů. Finále pak proběhlo ve

sportovním areálu ČVUT v pražských Dejvicích. Sešlo se na něm šestnáct soutěžících senierek a stejný počet soutěžících seniorů.

- **Sportovní hry seniorů**

Hlavním cílem konání sportovních her seniorů **je propagace vhodných pohybových aktivit pro starší generaci**, směřující k posílení zdravého životního stylu. Cíl s cílem zvyšovat věk dožití ve zdraví, což je jeden ze stěžejních úkolů, který si Rada seniorů ČR předsevzala.

Takovému cíli byly podřízeny soutěžní disciplíny. Ve spolupráci s členskou organizací RS ČR – Senior fitness, která má v této oblasti bohaté letité zkušenosti, byly vybrány takové, které zohledňují věk seniorských sportovců, jejich různou fyzickou výkonnost i zdravotní stav. Po zkušenostech z let minulých byly vyřazeny ty disciplíny, při nichž nejčastěji docházelo ke zraněním, na což ve svých dotaznících aktivní účastníci závěrečného kola upozorňovali.

Sportovní hry jsou nejen soutěžní akcí, důraz je kladen na zapojení co největšího počtu seniorů a senierek s cílem oslovit i ty, kteří se sportovci býti necítí. Součástí sportovních her seniorů je i bohatý doprovodný program, díky kterému senioři získávají nové informace, navazují přátelství a sociální kontakty ale také mají možnost poznávat zvyky a tradice jednotlivých krajů a zemí. Důležitým prvkem je i to, že během akce v jednotlivých krajích mají senioři možnost navázat nové vztahy, které dále mohou rozvíjet dalšími společnými aktivitami. Tímto způsobem hry napomáhají další aktivizaci seniorů a jejich zapojení. To je důležité zejména proto, že právě tímto způsobem lze předejít pocitům osamění a vyloučení ze společnosti. Neméně důležitým aspektem je pak mezigenerační prvek, kdy v mnoha regionech plní roli spolupořadatelů či rozhodčích mladší generace. Tím se navazují i vztahy pro další projekty v rámci budování mezigeneračních vztahů.

Finále s mezinárodní účastí je pak možností jak tento projekt představit kraji, městu a prostřednictvím sdělovacích prostředků i široké veřejnosti.

Projekt sportovních her proběhl v roce 2023 v devíti krajích ČR. V kraji Plzeňském (17.5.), Moravskoslezském (23.5.), Olomouckém kraji (30.5.), Libereckém (31.5.), Zlínském (9.6.), Středočeském (10.6.), Královéhradeckém (14.6.), Jihočeském (20.6.), Ústeckém (21.6.). V Plzeňském kraji sportovalo 21 čtyřlenných družstev (84 aktivních účastníků), ve Zlínském soutěžilo 10 týmů, z nichž každý měl osm členů (80 sportovců), na hrách v Jihočeském kraji bylo 27 čtyřlenných družstev (108 účastníků), v Libereckém kraji startovalo 15 šestičlenných týmů (90 aktivních sportovců), v Moravskoslezském kraji síly změřilo 80 čtyřlenných družstev (320 účastníků), v Královéhradeckém kraji bylo 300 sportovců, ve Středočeském kraji to bylo 5 pětičlenných družstev (25 akterů) a v Olomouckém 52 pětičlenných družstev (260 sportovců) z toho dvě družstva ze Slovenska a dvě družstva z Polska, kterým na tribuně fandilo více jak dvě stovky vrstevníků. Celkem se jej účastnilo 1 267 seniorských sportovců.

Finále s mezinárodní účastí mělo tato kritéria:

- aktivní účastník musí k datu konání dosáhnout věku 60 let,
- družstvo se skládá ze 3 žen, 3 mužů a kapitána.

Soutěži v Ostravě (13. 7.) se zúčastnilo 19 družstev ze 13 krajů ČR, tři družstva ze zahraničí (Slovensko a Polsko) a dále družstva hostitelského kraje OOS Severní Morava, družstvo sociálnědemokratických seniorů a organizace OSŽ. Představilo se tedy 114 sportovců a spolu s kapitány pak 133 seniorů.

- **Digitální vzdělávání**

Aktivizační program s cílem zabránit digitálnímu vyloučení seniorů ze společnosti. Kromě kurzů nabízených neziskovou organizací Moudrá sovička nabízela RS ČR i kurzy členské organizace Právě Ted'.

- On-line kurzy pro seniory

Další forma aktivizačních programů. Jde o vhodnou paletu aktivit k doplnění nabízených možností, nicméně z hlediska dlouhodobých cílů RS ČR nemají nahradit programy reálné, protože tyto postrádají prvek setkávání se a tedy socializace.

- Babička roku

Přehlídka seniorské krásy a seniorských dovedností organizovaná proběhla šestým rokem, podruhé pod záštitou ministra práce a sociálních věcí. Cílem je ukázat lidskou hodnotu a pravou vnitřní krásu člověka v seniorském věku s ohledem na zachování a možností vytvoření zcela nových tradic napříč generacemi. Nejde o zkoušku z ručních prací nebo vědomostí, ale jde o aktivní přístup k životu a svému okolí. Ukázat, že pokud jste již nejstarší generací ve vaší rodině, nemusí to znamenat, že jste nějak odstrčeni. Naopak role prarodičů je v dnešní společnosti významná.

Finálové vyvrcholení v říjnu v Olomouci proběhlo v zaplněném pavilonu A Výstaviště Flora. Moderování se ujal režisér Tomáš Magnusek.

Protože RS ČR dbá na zvyšování kvality programů, které v rámci své činnosti seniorské populaci nabízí, podrobuje tyto programy vždy jedenkrát za rok kvalitativnímu a kvantitativnímu hodnocení. Proto jsou součástí vždy prezenční či startovní listiny, případně seznam účastníků. Na lokální úrovni probíhá kvalitativní hodnocení slovně stran účastníků a závěrečnou zprávu vypracovává a v rámci zprávy o činnosti předkládá předseda příslušné organizace. U programů celostátních, spoluorganizovaných či přímo vyhlášených centrálou pak probíhá dotazníkové šetření, z něhož je zpracována závěrečná zpráva.

IV. Vyjednávací aktivity RS ČR, participace na tvorbě zákonů

Stejně jako v předchozích letech, také v roce 2023 byly vztahy s vládou korektní. Rada seniorů byla v intenzivním kontaktu s ministrem práce a sociálních věcí, ministrem zdravotnictví, ministrem dopravy, ministrem pro místní rozvoj, ministrem životního prostředí i ministrem financí.

Výsledky vyjednávacích aktivit:

- návrh na zavedení dobrovolného sdíleného vyměřovacího základu manželů a registrovaných partnerů zapracován do tzv. důchodové reformy;
- návrh na snížení věku potřebného pro vznik nároku na tzv. odložený starobní důchod zapracován do tzv. důchodové reformy;
- návrh na prodloužení lhůty pro obnovu nároku na vdovský/vdovecký důchod z 2 let na 5 let zapracován do tzv. důchodové reformy;
- zachování stávajícího systému zdravotních prohlídek seniorských řidičů – tedy žádné povinné přezkušování znalostí a dovedností ani zpřísnění zdravotních prohlídek;
- zachování stávajících ochranných limitů na léky – pro osoby 65+ 1 000 Kč na rok, nad 70 let 500 Kč na rok.

RS ČR jednala i s ministerstvem životního prostředí kvůli změně zákona o obalech. Úvahy o úplném zákazu reklamních letáků vnímá z hlediska seniorské populace jako diskriminační a tedy nepřipustné. Zákon navíc nerozlišuje tiskoviny služby komerční a služby veřejně prospěšné. RS ČR jako připomínkové místo v meziresortním připomínkovém řízení zaslala stanovisko k patnácti návrhům zákonů a právních předpisů.

Obdobně jako v předchozích letech se uskutečnilo jednání vedení Rady seniorů ČR s vedením České televize.

V. Zdravotní konference

Vzhledem k tomu, že RS ČR cítí spoluzodpovědnost za kvalitu života seniorské populace, přispěla k němu i vlastními aktivitami, a to zdravotní konferencí na téma „Jak zvýšit věk dožití ve zdraví?“ a dále říjnovou **tiskovou konferencí** na téma „Prevence onemocnění seniorů po skončení pandemie Covid-19“.

Na tiskové konferenci, která byla věnována vážným infekčním chorobám, jež hrozí seniorské populaci. S prezentacemi vystoupili MUDr. Zuzana Blechová, CSc., infektoložka z I. infekční kliniky UK2. LF; Nemocnice na Bulovce a děkan Lékařské fakulty Ostravské univerzity a vedoucí Ústavu epidemiologie a ochrany veřejného zdraví LF OU doc. MUDr. Rastislav Maňar, Ph.D. Téma otevřela předsedkyně RS ČR Lenka Desatová prezentací zaměřenou na praktické lékaře, vztah seniorů k nim, specifika tohoto vztahu.

Konference konané 15. listopadu v prostorách PSP ČR s tématem „Jak zvýšit věk dožití ve zdraví – prevence je rozhodující“ se zúčastnila řada odborníků. Na téma seniorů a well being promluvila poslankyně KDU-ČSL a předsedkyně Sdružení křesťanských seniorů Nina Nováková. Upozornila mimo jiné na skutečnost, **že to, co je pro jednoho vítaná pomoc – třeba státu, pro jiného je ponižující důkaz toho, že oni sami, či jejich rodiny selhaly.** Očkovací kalendář dospělých představil renomovaný odborník prof. MUDr. Roman Chlábek. Kolik stát může ušetřit v následné péči tím, že investuje do prevence, vyčíslila šéfka Státního zdravotního ústavu MUDr. Barbora Macková. A pohled z geriatrické kliniky přinesla spoluzakladatelka geriatricko-psychiatrického AGE CENTRA v Olomouci **MUDr. Dagmar Malotová.**

Představitelé Rady seniorů ČR také pracovali v Radě vlády pro seniory a stárnutí populace a v Radě vlády pro udržitelný rozvoj. Prostřednictvím výše uvedených expertních týmů, které připravují věcné podklady pro tvorbu zákonů, nařízení vlády a vyhlášek ministerstev ovlivňuje Rada seniorů ČR též významným způsobem legislativu státu ve prospěch seniorské populace.

VI. Z činnosti krajských Rad

Aktivizační programy, které v rámci RS ČR probíhají, byly popsány ve zvláštní kapitole.

Dále proběhly oslavy MDŽ, stejně jako oslavy Mezinárodního dne seniorů, sportovní utkání, poznávací, pobytové, rehabilitační a socializační aktivity.

Krajská Rada seniorů Olomouckého kraje uspořádala VIII. ročník Krajské táborové školy pro seniory – unikátní socializační projekt, týdenní pobyt v přírodě doplněný řízeným aktivním celodenním programem zaměřený na cvičení, meditaci, kreativní tvoření, výlety ale také na vzdělávání a získávání nových informací. O tuto aktivitu je obrovský zájem, z toho důvodu se podařilo uspořádat dva turnusy s účastí 220 seniorů. V Olomouci pak působí již několik let univerzita virtuální, která kloubí prezenční a distanční formu studia, čímž umožňuje zapojit se i seniorům ze vzdálených měst. Největším problémem u U3V z hlediska seniorské populace je totiž jejich umístění – ve velkých městech, krajských centrech, při klasických univerzitách. V těchto místech je ale nabídka podobných aktivit rozmanitá, zatímco v místech vzdálených a malých naopak chybí. Ne každý si navíc může dovolit pravidelné dojíždění. Projekt VU3V tak kloubí vhodně možnosti studia tak, aby byla přijatelná pro velké množství seniorů.

Čtvrtý ročník soutěže s názvem **Seniorský biatlon** pořádala krajská Rada seniorů Pardubického kraje za podpory ředitele Střední průmyslové školy chemické v Pardubicích a Českého svazu biatlonu. Soutěže se zúčastnilo přes šest desítek sportovců. Vlastní závod byl organizován ve dvou kolech, částečně jsme jej přizpůsobili našemu věku tak, že běh byl nahrazen volnou chůzí po atletickém oválu, což hravě zvládli i nejstarší účastníci.

Krajská Rada seniorů Jihočeského kraje zapojila do soutěže Senior foto 2023 i soutěžící z jiných krajů poprvé se povedlo jej díky metodice a propagaci centrály rozšířit tak, že byl program představen jako celostátní. Nicméně vyhodnocení, vernisáž i první výstava zůstanou v Jihočeském kraji. Dalším unikem tohoto kraje je druhý ročník soutěže „Bezva děda“ či unikátní „Sportovní liga seniorů“ probíhající od října do dubna. Na ní Krajská rada spolupracuje s ČUS.

Krajská Rada seniorů Moravskoslezského kraje pořádala tradiční soutěž Senior kvíz a Krajská rada seniorů Středočeského kraje zase 12. ročník běhu Kladno-Lidice.

O všech informuje RS ČR na svém webu, facebooku a ve svém časopise. Mnohé krajské Rady navíc mají vlastní webové portály, facebookové profily a některé i youtube kanál.

VII. Vydavatelská činnost a propagace

Devatenáctým rokem vydávala Rada seniorů ČR měsíčník „**Doba seniorů**“. Měsíčník, který stabilně vychází v nákladu 7 000 výtisků. Náklad byl snížen s ohledem na ekonomiku a prodej na stáncích. V průběhu roku 2022 došlo, vzhledem k inflaci a energetické krizi k enormnímu nárůstu cen i v odvětví časopisů. Do jeho tvorby je zapojeno mnoho dopisovatelů z řad seniorů, kteří zasílali informace zejména o dění v jejich okolí. Část obsahu časopisu tak zachycovala dění v klubech a spolkách seniorů ve všech koutech republiky. Časopis byl využit i na propagaci velkých akcí Rady seniorů a akvizizačních programů všeho druhu, a to nejen články. Byly vytvořeny reklamy na propagaci běhu míru a Babičky roku, které se objevovaly na IV. obálce časopisu. V každém vydání byly i texty odborného poradenství, které patří k nejvyhledávanějším rubrikám.

Dalšími informačními médii Rady seniorů jsou webové stránky **www.rscr.cz**. Pravidelně jsou zdrojem informací o činnosti vedení Rady seniorů, jednání s ministry, stejně jako o zasedání předsednictva a kolegia. Nechybí informace o připomínkách a stanoviscích k chystané legislativě či o politickém dění souvisejícím se seniorskou problematikou. Nedílnou součástí jsou na webu i příspěvky jednotlivých krajských Rad, ale i od klubů a spolků, které jsou členy Rady seniorů. Jak bylo zmíněno výše, mají některé krajské rady vlastní webové stránky, facebook, instagram a kanál YouTube. Vzájemná provázanost a sdílení příspěvků na sociálních sítích zaručuje vyšší informovanost o aktivitách RS ČR široké veřejnosti.

Celkem bylo na webových stránkách publikováno v roce 2023 290 příspěvků. Na stránkách se pravidelně každý měsíc aktualizuje nabídka pořadů ve vysílání ČT pro seniory. Návštěvníkům stačí jeden klik, aby si mohli pořad, který nestihli, v klidu shlédnout.

Intenzivně byl propagován Pochod pro mozek, Sportovní hry, soutěž Babička roku a také oslavy Mezinárodního dne seniorů.

Celkem měl web 38 899 shlédnutí, navštívilo v roce 2023 jej 12 931 osob. Odborná i laická veřejnost má možnost čerpat poznání a data seniorských témat z vyvěšených analytických a výzkumných materiálů a z uveřejněných prezentací na odborných konferencích. Webové stránky jsou využívány též studenty vysokých škol při zpracovávání bakalářských a magisterských prací.

9. 7. 2018 založila Rada seniorů svou facebookovou stránku. Rozvoj sledujících probíhá výhradně organicky, přesto návštěva profilu u většiny událostí převýšila návštěvu na webových stránkách. Dosah byl **19 832** osob, návštěvnost 6,7 tisíce, facebookový profil se stal velmi významným komunikačním kanálem. Stránku sleduje 732 lidí a má 620 označení To se mi líbí. V roce 2023 bylo publikováno celkem 469 příspěvků, z některých událostí zařazena i aktuální videa z právě probíhajících akcí, tedy on-line a s postupujícím časem akce byla přidávána další. Největší dosah 1,8 tisíc měla informace o workshopu

Ochrana seniorů před nekalými obchodními praktikami, následovala Babička roku 2023 a konference Jak zvýšit věk dožití ve zdraví – rozhodující je prevence. Twitterový účet byl založen 25. 8. 2018 a v roce 2023 na něm bylo prezentováno 22 příspěvků z nejdůležitějších akcí Rady seniorů.

VIII. Mezinárodní aktivity

Kontakty s partnerskými seniorskými organizacemi ze Slovenska, Polska a Německa probíhaly především on-line, prostřednictvím mailu či videokonference. Delegace z Polska a Slovenska přijely na finále sportovních her i Babičky roku. Zasedání evropské seniorské organizace EURAG bylo prezenční, avšak zástupce RS ČR Miloslav Vajs, který je v této organizaci viceprezidentem, se tentokrát nezúčastnil. Informace o aktivitách a dění v ESU měla RS ČR nejen od místopředsedkyně Lidmily Němcové, ale podrobné materiály měla i od spolupracující organizace Sdružení sociálně demokratických seniorů. Jejich podkladů využila i při apelu na poslance Evropského parlamentu.

Aktivní příhraniční spolupráce probíhala u krajské Rady seniorů Moravskoslezského, Plzeňského Ústeckého a Olomouckého kraje.

IX. Vedení RS ČR

Na počátku roku 2023 kvůli pracovnímu vytížení rezignoval na své členství v předsednictvu RS prof. MUDr. Pavel Kalvach, DrSc., což na svém nejbližším zasedání vzalo předsednictvo na vědomí.

Dlužno dodat, že stanovy RS ČR s rezignací členů předsednictva vůbec nepočítají.

Členové předsednictva Rady seniorů České republiky

Ing. Lenka Desatová – předsedkyně

Ing. Milan Taraba – statutární místopředseda

Milena Hesová – místopředsedkyně

doc. Lidmila Němcová – místopředsedkyně

Miloslav Vajs – místopředseda

Další členové předsednictva:

Ing. Jaroslav Ulma

Ing. Jaroslav Vodička

Jan Rejský

Mgr. Magdalena Edová, Dis.

RSDr. Eva Vlčková

Jana Pištěková

Členové kolegia Rady seniorů České republiky

Dr. Zdeněk Pernes, Ing. Milan Taraba, Nina Nováková, Ing. Jaroslav Ulma, RSDr. Eva Vlčková, plk. Ing. Jaroslav Vodička, prof. MUDr. Pavel Kalvach, DrSc., Ing. Lenka Desatová, Jan Rejský, Milena Hesová, Miloslav Vais, Miroslava Palečková, Ing. et Mgr. Petr Tojnar, Ing. Danuše Steinová, Libor Pilka, Pavlína Krbcová, Pavla Radová, Ing. Pavel Gluc, JUDr. Miloslav Hora, Alena Nohavová, Mgr. Vladimír Be-rounský, Dis, Mgr. Viktor Vodička, PaedDr. Květa Čelišová, Marcela Reichelová, Mgr. Zdeněk Srba, Ing. Jaroslav Košíř, Danuše Polášková, Petr Mrázek, Mgr. Jana Hošková, Jana Pištěková

Členové Ústřední kontrolní a revizní komise Rady seniorů České republiky

Ing. Mária Somlóová – předsedkyně

Ing. Václav Švarc

Marie Volmanová

Stanislava Brejníková

Ekonomické ukazatele

Příloha k účetní závěrce za období roku 2023

A. OBECNÉ ÚDAJE

1. Popis účetní jednotky:

Název: Rada seniorů České republiky, z.s.s.

Sídlo: Praha 1, Politických vězňů 1419/11

IČ: 63829797

Právní forma: *spolek*

Předmět činnosti: *činnost ostatních organizací sdružující osoby za účelem prosazování společných zájmů j.n.*

Spisová značka: *L 4704 vedená u Krajského (Městského) soudu v Praze*

Datum vzniku účetní jednotky: 24.2.1993

Datum zápisu účetní jednotky: 1.1.2014

Rozvahový den: 31.12.2023

Účetní období: 1.1.2023 – 31.12.2023

Okamžik sestavení závěrky:

Změny a dodatky provedené v uplynulém účetním období ve spolkovém rejstříku:

V roce 2023 nebyla provedena změna ve spolkovém rejstříku.

Členové statutárního orgánu v okamžiku sestavení účetní závěrky:

Předseda RSČR: Ing. Lenka Desatová

Den vzniku funkce: *zapsána ve spolkovém rejstříku od 11.8.2021*

B. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

1. Účetní metody a obecné účetní zásady:

Informace o použitých účetních metodách a jejich použití a změny provedené v účetním období:

Příložená účetní závěrka byla sestavena podle zákona č. 563/91 Sb. o účetnictví a navazujících předpisů pro účetnictví, zvláště pak podle vyhlášky 504/2002 Sb. a podle Českých účetních standardů.

Způsob ocenění majetku:

a) Zásoby: *účetní jednotka nemá zásoby*

b) Dlouhodobý hmotný majetek: *účetní jednotka nemá dlouhodobý hmotný majetek.*

c) Dlouhodobý nehmotný majetek: *účetní jednotka nemá dlouhodobý nehmotný majetek.*

d) Dlouhodobý finanční majetek: *účetní jednotka nemá dlouhodobý finanční majetek.*

- e) Opravné položky k pohledávkám: *účetní jednotka netvoří opravné položky*
f) Závazky a pohledávky v cizích měnách: *účetní jednotka neeviduje závazky a pohledávky v cizích měnách*

Zaměstnanci účetní jednotky, osobní náklady:

počet zaměstnanců: HPP 1, DPP+DPČ 24

osobní náklady: 6.242.960,- Kč

Majetková či smluvní spoluúčast v jiných účetních jednotkách:

nemá

2. Doplňující informace k Rozvaze a Výkazu zisku a ztráty:

Položky významné pro hodnocení majetkové a finanční situace účetní jednotky:

Dlouhodobé a krátkodobé bankovní úvěry – účetní jednotka nemá úvěry

Rozpis přijatých dotací na investiční a provozní účely: účetní jednotka má

dotace od státu: Dotace MPSV 8.498.545,- Kč

Dotace MSKraj 200.000,- Kč

Dotace město Ostrava 100.000,- Kč

Rezervy: účetní jednotka netvořila rezervy

Pohledávky a závazky po lhůtě splatnosti v Kč:

účetní jednotka eviduje k rozvahovému dni pohledávky po lhůtě splatnosti ve výši 116.055,- Kč

Zálohy, zápůjčky, úvěry a půjčky poskytnuté fyzickým osobám

účetní jednotka neeviduje k rozvahovému dni přijaté zálohy

účetní jednotka k rozvahovému dni neeviduje zápůjčky, úvěry a půjčky poskytnuté fyzickým osobám

Významné události, které nastaly mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky:

Mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky nenastaly žádné významné události, které by bylo nutno uvádět v příloze k účetní závěrce.

Tržby z vlastní činnosti: účetní jednotka má tržby z vlastní činnosti - ztrátu za rok 2023 -261.435,72Kč

Náklady účetní jednotky: účetní jednotka nemá mimořádné náklady svým objemem a původem

Sestaveno dne: 15.4. 2024

Podpis statutárního orgánu
účetní jednotky

Přílohu k účetní závěrce sestavil(a): Maříková

ROZVAHA
ve zkráceném rozsahu
ke dni 31.12.2023
(v celých tisících Kč)

Název, sídlo a právní forma účetní
jednotky
Rada seniorů České republiky,
Politických vězňů 1419/11
Praha
110 00

Účetní jednotka doručit:
1 x příslušnému fin. orgánu

IČO
63829797

Označení	AKTIVA	číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled. dni účetního období
a	b	c	1	2
B.	Krátkodobý majetek celkem Součet B.I. až B.IV.	6	2 956	2 416
B. II.	Pohledávky celkem	8	310	328
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	9	2 646	2 080
B. IV.	Jiná aktiva celkem	10		8
	Aktiva celkem Součet A. až B.	11	2 956	2 416

Označení	PASIVA	číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled. dni účetního období
a	b	c	3	4
A.	Vlastní zdroje celkem Součet A.I. až A.II.	12	1 189	779
A. II.	Výsledek hospodaření celkem	14	1 189	779
B.	Cizí zdroje celkem Součet B.I. až B.IV.	15	1 767	1 637
B. III.	Krátkodobé závazky celkem	18	1 760	1 630
B. IV.	Jiná pasiva celkem	19	7	7
	Pasiva celkem Součet A. až B.	20	2 956	2 416

Sestaveno dne: 25.04.2024		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání	Pozn.:

Výkaz zisku a ztráty
podle Přílohy č. 2
vyhlášky č. 504/2002 Sb.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2023
(v celých tisících Kč)

Název, sídlo a právní forma účetní
jednotky
Rada seniorů České republiky,
Politických vězňů 1419/11
Praha
110 00

Účetní jednotka doručit:
1 x příslušnému finančnímu orgánu

IČO
63829797

Označení	TEXT	Číslo řádku	Činnosti		
			Hlavní	Hospodářská	Celkem
			5	6	7
A. I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	2	2 794	1 293	4 087
A. III.	Osobní náklady	4	6 161	82	6 243
A. V.	Ostatní náklady	6	65	10	75
	Náklady celkem	Součet A.I. až A.VIII.	9 020	1 385	10 405
B. I.	Provozní dotace	12	8 498		8 498
B. II.	Přijaté příspěvky	13	256	40	296
B. III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	14	100	1 084	1 184
B. IV.	Ostatní výnosy	15	17		17
	Výnosy celkem	Součet B.I. až B.V.	8 871	1 124	9 995
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	ř. 17 - (ř. 10 - ř.9)	-149	-261	-410
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	ř. 18 - ř. 9	-149	-261	-410

Sestaveno dne: 25.04.2024		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou	
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání	Pozn.:	